

Ændringsforslag nr. 10 om, at § 7 udgår, vedtoges uden afstemning, hvorved § 7 betragtedes som forkastet.

Ændringsforslag nr. 11, § 8, således ændret, § 9 og ændringsforslag nr. 12 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 13 forkastedes ved, at § 10 i den ændrede affattelse vedtoges med 85 stemmer mod 29; 15 medlemmer stemte hverken for eller imod.

Ændringsforslag nr. 14 forkastedes ved, at § 11 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 15, § 12, således ændret, og § 13 vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Lovforslaget går nu til fornyet behandling i udvalget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov for Færøerne om invalidepension m. v. (Ændringer som følge af invalideforsikringsrettens og invalideforsikringsfondens ophævelse m. v.).

(Lovforslag nr. 230. Fremsat 17/3 76. Første behandling 19/3 76).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer og spørgsmålet om dets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Ingen bad om ordet.

Lovforslagets §§ 1 og 2 og dets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til folketingsbeslutning om kortlægning og prioritering af relevante arealindvindingsarbejder. (Beredskabsplan for arealindvinding) [af Hovmand m. fl.].

(Andre selvst. forslag nr. LXX. Fremsat 9/3 76).

Forslaget sattes til forhandling.

Miljøministeren (Helge Nielsen):

Det forslag, venstre her har fremsat, går ud på at få tilvejebragt en kortlægning og en prioritering af relevante arealindvindingsarbejder på fastlandet og ved kystområder, en såkaldt beredskabsplan for arealindvinding. Det fremgår, at forslaget alene tilsigter at få eventuelle arealindvindingsarbejder overvejet ud fra alle de samfundsmæssige hensyn, der gør sig gældende på området.

Baggrunden for forslaget er ifølge bemærkningerne de seneste årtiers stigende forbrug af jord til andre formål end landbrug, og forslagsstillerne peger her især på forbruget af jord til byudvikling.

Der foreligger ikke nøjagtige opgørelser over, hvor store arealer der inddrages til bebyggelsesformål, men skønsmæssigt kan dette tal formentlig sættes til 4.000-5.000 ha årlig gennem de sidste 10-15 år. Ifølge Danmarks Statistiks årlige opgørelser er det dyrkede landbrugsareal fra 1960 til 1974 reduceret noget mere, nemlig med ca. 13.500 ha pr. år.

En del af forklaringen på denne forskel er, at en del mindre god landbrugsjord er blevet tilplantet med skov eller gået ud af drift. Der er ikke tegn på, at inddragelsen af arealer til byformål o. lign. vil få større omfang i de kommende år end i de sidste 10 år, snarere tværtimod. Den stærke stigning i arealforbruget pr. bolig, som har gjort sig gældende i 1960'erne, vil formentlig blive afdæmpet som følge af den økonomiske situation og nødvendigheden af at spare på areal- og energiresourcer. Endvidere vil bygge- og anlægsaktiviteten næppe få et omfang, som i sig selv medfører et større arealforbrug.

Af de samme årsager må arealforbruget til vejbyggeri påregnes at blive mindre, og for sommerhusbebyggelsens vedkommende

[Miljøministeren.]

må der forventes et langsommere forbrug end i de seneste år.

I landsplanredegørelsen for 1975 gav jeg udtryk for, at det måtte være en grundlæggende pligt over for vore efterkommere, at vi ikke ødsler med vore naturressourcer, men at beslaglæggelse af arealer må ske ud fra en velovervejede planlægning, og det er ved planlægningslovene nu sikret, at problemerne omkring inddragelse af landbrugsjord kommer til at indgå direkte i den fysiske planlægning.

Lands- og regionplanlovene bestemmer således, at der i regionplanforslag skal gives retningslinjer bl. a. for størrelsen og beliggenheden af de arealer inden for amtskommunen, der agtes forbeholdt jordbrugserhvervene, og i de kommende kommuneplaner i henhold til den nye kommuneplanlov skal der også indgå en afgrænsning af arealer til jordbrugserhverv.

For at få et bedre grundlag for at vurdere landbrugets arealinteresser i forhold til andre arealinteresser er der til støtte for denne planlægning sat en landsomfattende jordbonitering i gang. Dette arbejde vil blive fremskyndet og forventes afsluttet i 1977-78.

Der vil endvidere af landbrugsministeren i den kommende folketingssamling blive fremsat forslag til lov om ændringer i landbrugsloven, hvorved det bl. a. præciseres, at jordanvendelse skal administreres ud fra den kendsgerning, at landbrugsjord og navnlig god landbrugsjord er en begrænset naturressource.

Desuden vil landbrugsministeriet om kort tid udsende en vejledning om landbrugets arealinteresser.

Fra regeringens side er vi enige i, at det af hensyn til bevaringen af et effektivt og konkurrencedygtigt landbrugserhverv er af væsentlig betydning, at der ikke sker en forringelse af landbrugserhvervets produktionsgrundlag, og at landvindingsarbejder vil kunne bidrage til en ikke ubetydelig forøgelse af landbrugsproduktionen og derved have en langsigtet virkning på produktion, beskæftigelse og valutaindtjening her i landet.

Det er dog efter regeringens opfattelse først og fremmest ved en gennemført økonomisering med arealanvendelsen samt ved fremme af strukturrationaliseringen inden for landbruget og ordinære grundforbed-

ningsforanstaltninger, at man bør søge tabet af landbrugsjord udlignet.

Forslagsstillerne har lagt vægt på, at alle samfundsmæssige forhold inddrages i en vurdering af arealindvindingen, og det er et synspunkt, som også regeringen lægger stor vægt på.

I denne forbindelse må det fremhæves, at arealindvinding ofte vil komme i strid med økonomiske og naturfredningsmæssige interesser. De indre danske farvande er f. eks. således af stor betydning for friluftslivet ikke alene for landets egen befolkning, men også for et stadig større antal udenlandske turister.

Den økologiske betydning af de store lavvandede områder for det danske søterritorium er selv i europæisk sammenhæng enestående. De danske lavvandede og fugtige områder, de såkaldte wetlands, er i kraft af økologiske forhold og den geografiske beliggenhed blandt de vigtigste lokaliteter overhovedet for en stor del af den nordeuropæiske bestand af vade- og andefugle. En række af områderne er derfor også med på forslaget til de danske lister med områder af international betydning, som vil indgå i Danmarks forestående tiltrædelse af den internationale konvention om wetlands, og vi har en forpligtelse til at værne om disse områder.

Med hensyn til fiskeriet bør det fremhæves, at de lavvandede områder har stor betydning for dette erhverv både direkte og især indirekte som opvækstpladser for yngel. Arealindvinding sker i dag i høj grad maskinelt, og den beskæftigelsesmæssige værdi af disse arbejder vil efter arbejdsministeriets vurdering derfor være lille, selv om vi i den nuværende beskæftigelsesmæssige situation naturligvis må tage alle de muligheder i betragtning, der kan fremme beskæftigelsen.

Regeringen er enig i, at de sidste årtiers store forbrug af landbrugsjord er et væsentligt problem. Regeringen vil derfor gerne bidrage til en nærmere belysning i udvalget af de mange forskellige samfundsmæssige hensyn, der gør sig gældende i forbindelse med arealindvinding, før der tages stilling til, om der måtte være tilstrækkeligt grundlag for at iværksætte et arbejde med at tilvejebringe en egentlig kortlægning og prioritering af eventuelle relevante projekter.

Normann Andersen (S):

Meningen med fremsættelsen af dette forslag er uden al tvivl den bedst tænkelige, og der skal da heller ikke herske nogen tvivl om, at der såvel i bemærkningerne til forslaget som i den skriftlige fremsættelse påpeges en række problemstillinger, som vi alle bør vise den største interesse for.

Det er jo en kendsgerning, at vi igennem tiderne har inddraget tusinder af hektarer landbrugsjord til byudvikling, og hvad dermed følger. I begyndelsen tror jeg ikke at man har tænkt så meget på, om det egentlig havde så stor betydning, bortset fra at det var en udvikling. Men efterhånden er det nok gået op for en hel del, at ganske vist blev der skabt værdier i forskellige former ved denne udbygning af byer, men der blev også sat værdier til. Det har man imidlertid for øje nu, og ministeren har netop i sit indlæg i dag givet udtryk for — idet han henviser til landsplanredegørelsen for 1975 — at det må være en grundlæggende pligt over for vore efterkommere, at vi ikke ødsler med vore naturværdier, men at bl. a. beslægtelse af arealer må ske ud fra en nøje planlægning.

De seneste års lovgivningsarbejde på disse områder har da også vist, at hvis der i begyndelsen har været en vis ligegyldighed over for spørgsmålet, så er dette ikke tilfældet længere. I den forbindelse kan jeg bl. a. pege på lands- og regionplanlovene.

Endvidere ved vi i dag, at undersøgelser er igangsat omkring landbrugets arealinteresser i forhold til andre arealinteresser, og at der inden for en overskuelig fremtid vil blive fremsat forslag til ændringer i landbrugsloven om landbrugets fremtidige jordanvendelser.

Hermed være så sagt, at en stor del af forslagsstillernes påpegede problemer allerede på nuværende tidspunkt er under behandling. Selvfølgelig er dette ikke ensbetydende med, at jeg dermed mener, at der så ikke skulle være mere at diskutere i denne sag, for trods alt er det meget vigtigt, at vi får de af forslagsstillerne rejste spørgsmål nøje gennemgået og nærmere belyst. Dermed mener jeg ikke alene, hvor det drejer sig om landbrugsmæssige arealer, men også om andre for samfundet vigtige arealbenyttelser og de dermed værende værdier.

Jeg skal ikke her gå i nærmere enkeltheder omkring disse spørgsmål, ministeren har jo allerede berørt flere af dem, men blot nøjes med at fastslå, at der kan være interessante ting at studere.

Fra socialdemokratiets side er vi indstillet på at gå med i et stykke opklaringsarbejde, og når dette er tilendebragt, vil vi derefter se på, om der skulle være behov for lovgivning om konkrete projekter. Skulle dette vise sig at være tilfældet, er vi nok til at tale med.

Dohrmann (FP):

Venstre opfordrer regeringen til at udarbejde en beredskabsplan for arealindvinding. Fremskridtspartiet vil gerne opfordre både regeringen og venstre til at gå en anden vej, nemlig at tage noget mere hensyn til god produktionsjord, hvad enten det drejer sig om vejanlæg, bebyggelse eller fredninger. På de områder kan der virkelig ske arealindvindinger, så mon ikke venstre havde værnet produktionsjorden bedre ved at instruere sine egne medlemmer rundt i landet om at tage noget mere hensyn til de begrænsede arealer, vi nu engang råder over?

På samme måde her i folketinget. Her så vi jo gerne, at venstre virkelig stod sammen med liberale partier og derved medvirkede til at få stoppet den bølge af socialisering, også kaldet fredninger af naturområder, som er ved at gøre Danmark til et stort fuglerservat.

En anden måde at gøre det på er at give ejeren af de resterende arealer så gode produktionsbetingelser som muligt, og dér er vi så igen tilbage ved kapitalvindingsskatten og dermed venstres dobbeltmoral. På den ene side forsøger man at give indtryk af, at venstre er bekymret over landbrugets fremtid, på den anden side støtter venstre de partier, der helst ser det hele underlagt staten.

Hvis venstre var gået med de 4 partier, som virkelig ønskede kapitalvindingsskatten ophævet, havde det givet en enorm produktionsudvidelse.

Formanden:

Nu er det jo ikke kapitalvindingsskatten, der er til behandling her.

Dohrmann (FP):

Hvis venstre havde ønsket sit eget forslag fremmet, kunne forslagsstillerne så dog ikke have fundet et bedre eksempel at henvise til end Skjern Å-reguleringen? Jeg tror, reguleringen af Skjern Å var en stor fejltagelse. Man skal være meget forsigtig med at ændre på naturen, også ved landvindinger. Hvis man ved at ændre forholdene ét sted opnår fordele, giver det måske ulemper andre steder.

Der er dog ét sted, hvor fremskridtspartiet er klar til, at der skal ske en landindvinding, og det er nede i Sønderjylland, hvor vi kræver at få bygget et fremskudt dige hurtigst muligt. I bemærkningerne til forslaget står der også, at fremtidige landindvindinger vil være beskæftigelsesfremmende, og vi har jo mange ledige gående, der skal i arbejde. Jeg ved så ikke, om indvindingsarbejdet vil være mere tillokkende end andet arbejde, for det er jo meget besynderligt, at mange virksomheder også ved landbruget ikke kan få den arbejdskraft, de har brug for.

Men lad os se på det i udvalget. Jeg håber, at forslagsstillerne kan underbygge deres ideer lidt bedre, end de har gjort her i bemærkningerne.

Bilgrav-Nielsen (RV):

Det radikale venstre er parat til under det kommende udvalgsarbejde at se på det forslag, som venstre har fremsat. Vi mener, der er al mulig grund til, at man i videst muligt omfang tager hensyn til de knappe ressourcer på arealområdet.

I forslaget, som venstre har fremsat, gør de opmærksom på, at visse undersøgelser tidligere har været gjort med hensyn til problemstillingen, navnlig med hensyn til mulighederne for landvinding, og man henviser til landbokommissionens betænkning fra 1960 og en anden redegørelse fra Hedselskabet. Vi kunne jo supplere med at henvise til den store redegørelse fra 1974 om arealplanlægning fra landplanssekretariatet, som jo er det nyeste, vi har, og jeg synes også til dato det vigtigste materiale, vi har med hensyn til at skaffe os viden om og oversigt over, hvilket arealforbrug vi til forskellige formål udsætter det danske samfund for.

Jeg mener altså nok, at der findes ret så

væsentligt og ret så nyt materiale til belysning af den side af sagen, men jeg forstår på formuleringen af forslaget, at det også er arealindvinding, altså inddæmning eller opdyrkning, eller hvad man tænker sig, af nyt areal, og her er det jo indlysende, at der ikke foreligger så ajourført materiale som om selve spørgsmålet om arealforbrug.

Jeg synes nok, der kunne være grund til, at vi ser nøjere på, hvad der kan gøres. Jeg er helt på det rene med, som ministeren har oplyst, at der i Danmark er foretaget meget, og at vi målt med andre lande står fint, men spørgsmålet er, om vi kan komme videre. Jeg tror, det er den rigtige vej at gå, som ministeren foreslår, at vi først og fremmest i udvalget forsøger at gøre situationen op, før vi beslutter os for, hvad der eventuelt skal foretages med hensyn til nedsættelse af specielle udvalg til at fortsætte dette arbejde. Men vi er altså med på, at vi forfølger ideen.

Jeg vil dog godt gøre den bemærkning derudover, at jeg gør forslagsstillerne opmærksom på, at der i 1974 kom en redegørelse fra forsvarsministeriet om forswarets arealforbrug. Også den side af sagen synes jeg bør med i overvejelserne. Det fremgår af denne redegørelse, at forsaret i dag beslaglægger 36.000 ha jord. Det kunne jo være, at vi var i stand til at finde områder, hvor man kunne lempe den beslaglæggelse noget, og jeg kunne da godt spørge forslagsstilleren, hr. Hovmand, direkte, om han er bekendt med, i givet fald om han sympatiserer med, de planer, der er på hans hjemegn om, at forsaret skal have yderligere 200 ha ikke bare almindelig jord, men højt klassificeret landbrugsjord. Jeg synes, det er en sag, som også hører med i sammenhængen.

Lowzow (KF):

Fra konservativ side kan vi da også tilslutte os alle gode tanker om, at vi skal udnytte de muligheder, vi har for at inddæmme og opdyrke jord inden for rimelighedens grænser og den økonomi, der ligger i en sådan indvinding. Men det, spørgsmålet her drejer sig om, er jo, om der trænges til en virkelig registrering, hvor vidt den skal gå, og hvilket potentiel der skal til for at få den etableret. Her må jeg fra første færd sige, at vi føler i hvert tilfælde, at det vil være ganske unødvendigt at etablere nogen ny administration, nogen ny arbejds-

[Lowzow.]

gruppe eller et nyt udvalg, som vil være bekosteligt, for at foretage dette. Vi mener, der må være mulighed for ad bestående kanaler løbende at holde sig underrettet om, hvilke arealer det er relevant at gå i gang med, og også vide nok om det til en prioritering.

Derfor kan jeg sådan set tilslutte mig det, som er sagt fra andre talere og fra ministerens side, at i det store og hele vil vores indstilling over for dette forslag nærmest være, at vi vil tage en debat i udvalget om det, se, hvad tankerne, som er lagt frem fra forslagsstillernes side, i virkeligheden rummer, og se, om der ikke i de faktiske forhold er oplysninger nok, hvis man får samlet dem noget, og hvis man gør sig klart, hvad det i virkeligheden er, man har til hensigt. Jeg synes, at forslaget er en lille smule æterisk og derfor svært for os andre at tage endelig stilling til, men vi vil se på det i udvalget på baggrund af, hvad jeg har sagt her.

Fuglsang (DKP):

Jeg mener også, at jeg kan se en motive-ring for det forslag, der er fremsat her, i, sådan som det siges, disse 10.000 ha jord, der årligt forsvinder på den ene eller på den anden måde, og det kan måske give anledning til, at man det ene eller det andet sted kigger på netop det, som forslaget tilstræber. Men derudover er jeg enig i, som det er omtalt, at det drejer sig vel også om på forskellig måde at beskytte den jord, vi har i øjeblikket. Det ved man jo man gør i andre lande, hvor man er meget omhyggelig med, hvordan f. eks. landbrugsjorden benyttes. Jeg mener for så vidt, det er endnu vigtigere at hindre, at den bliver beslaglagt til mere eller mindre unyttige formål, cementeres på forskellig vis, bruges af militæret osv. Det er klart, at det drejer sig om at sikre landbrugsjorden, sikre rekreative forhold, og som sagt, jeg hører til dem, der nok vil se på forslaget, men jeg føler det også sådan en lille smule luftigt.

Ritta Ahm (KrF):

Venstre mener, der bliver brugt for meget landbrugsjord til byfornyelse o. lign., og opfordrer nu regeringen til at sætte arealindvindingsarbejde i gang på fastlandet og ved de danske kyster,

Da vi behandlede kommuneplanloven sidste år, var vi inde på spørgsmålet omkring de problemer, der ligger for landbruget ved inddragelse af jord til planlægningen på det fysiske område, og jeg erindrer meget tydeligt, at vi diskuterede den bonitetsundersøgelse, der var sat i gang, således at resultatet af denne kunne indgå i den styringsmekanisme, som indgår som et led i de gældende planlove. Man vil således kunne drage jordens dyrkningsmæssige værdi med ind i den fremtidige planlægning samtidig med de øvrige hensyn af naturfredningsmæssig og økologisk karakter, der måtte være.

Nu ved jeg ikke, hvorfra forslagsstillerne har deres oplysninger om, at der hvert år bruges op til 10.000 ha til byfornyelse o. lign., for efter de oplysninger, jeg har kunnet finde frem til, er det helt ved siden af. Det er højst det halve, men der kan måske så være tale om en forveksling, at den ringere jordkvalitet med tiden er blevet inddraget som ren landbrugsjord og overgået til anden brug, skovbrug el. lign. Men at der skulle være tale om 10.000 ha til ren bebyggelse og vejanlæg, vil jeg gerne se en nærmere dokumentation for, fordi jeg synes, at det trods alt er af væsentlig betydning at få opklaret, hvor meget det i grunden er, vi skal arbejde med.

Forslagsstillerne nævner i bemærkningerne, at prioriteringen bør foretages ud fra et samfundsmæssigt hensyn, og heri er jeg ganske enig. Jeg har deltaget i flere konferencer i Dansk Naturfredningsforening, og jeg ved herfra, hvordan man på det fredningsmæssige og økologiske område gang på gang kommer i konflikt med landbrugets interesser. Vi havde det jo også fremme ved behandlingen af kommuneplanloven, f. eks. med hensyn til oprensning af vore mindre vandløb.

Naturligvis vil kristeligt folkeparti være med til at arbejde omkring alle de problemer, der ligger i beslutningsforslaget, og jeg skal kun her tilsige vor positive medvirken i udvalgsarbejdet.

Ordføreren for forslagsstillerne (Hovmand)

(V):

Må jeg allerførst have lov til at takke for den positive modtagelse, forslaget har fået her i det høje ting. Jeg er glad for, at man

[Hovmand.]

har vist den forståelse for forslaget, som ordførerne her har givet udtryk for.

Jeg forstår, at der er en række problemstillinger, som skal nærmere undersøges i udvalget, og jeg vil naturligvis være glad ved at få en sådan undersøgelse foretaget.

Jeg synes alligevel, at der er grund til her at gøre opmærksom på, fordi det synes, som om et par af ordførerne var lidt i tvivl, at dette forslag ikke er et forslag om at påbegynde nye landvindingsarbejder. Forslaget tager alene sigte på at tilvejebringe et materiale, som i givet fald vil kunne danne grundlag for en eventuel beslutning herom gennem en kortlægning og en prioritering af de relevante projekter.

Til gengæld føler jeg mig overbevist om, at et sådant redskab vil være af meget stor værdi for en eventuel beslutning om nye landvindingsprojekter. Det vil umiddelbart af materialet kunne fremgå, hvilke projekter der generer naturen og økologien mindst, og som samtidig vil kunne give den bedste landbrugsjord.

Det har været fremhævet, at forslaget vil indebære betydelige udgifter til de nævnte undersøgelsesarbejder. Det var især hr. Lowzow, som var inde på dette spørgsmål. Efter min bedste overbevisning vil dette ikke være tilfældet. Som bekendt er der allerede i Hedeselskabet foretaget en lang række af de nødvendige undersøgelser. Man har foretaget en kvalitetsbedømmelse af jordværdien og i alt peget på 95 områder med et samlet areal på næsten 1.500 km² som der skulle være tekniske muligheder for at realisere. Disse områder svarer til mellem 10 og 15 års normalt jordforbrug til ikke-landbrugsmæssige formål.

Ud over Hedeselskabets undersøgelser er, som ministeren og andre har været inde på, bonitetskontoret i Vejle som bekendt i gang med en jordkvalitetsundersøgelse i samtlige amter til brug for region- og kommuneplanlægningen.

Det, det drejer sig om, er altså at få samarbejdet disse undersøgelser og så få dem vurderet ud fra andre samfundsinteresser, herunder først og fremmest naturmæssige og økologiske interesser.

Hr. Lowzow er meget betænkelig ved administrationen i forbindelse med dette arbejde. Jeg kan ikke se, at det skulle med-

føre de store problemer. Jeg tror, at det rent praktisk nemt vil kunne lade sig ordne ved at supplere den styringsgruppe, der står bag klassificeringsundersøgelserne, således at man får en repræsentation for de interesser, som bør tilgodeses.

Når det fra ministerens side påpeges, at vores årlige forbrug ligger i størrelsesordenen 4.000-5.000 ha, og når fru Ritta Ahm er i tvivl om størrelsesordenen af dette forbrug, vil jeg gerne både til de to ordførere og til hr. Bilgrav-Nielsen sige, at netop i den omfattende redegørelse for arealplanlægningen, som landsplansekretariatet forelagde for folketingets medlemmer i fjor, fremgår problemstillingen jo ganske klart på side 16. Alene til byformål kan der i de næste 25 år forventes bebygget et areal af samme størrelsesorden som hele det byareal, der eksisterer i dag.

Hertil kommer, at vi gennem mange andre undersøgelser har en helt klar fornemmelse af udviklingen inden for den produktive landbrugsjord. Jeg skal ikke henvise til alle disse undersøgelser, men kun sige, at der næppe er tvivl om, hvor det bærer hen. I den forbindelse vil jeg da gerne have lov til at henvise til et andet lille europæisk land, som netop i disse dage og uger overvejer denne problemstilling ud fra nøjagtig samme motiv, som ligger bag dette forslag. Jeg tænker på det forslag, som netop er fremkommet i Schweiz, og som er baseret på, at man ved inddragelse af landbrugsjord til bymæssige formål samtidig skal kompensere i form af landvinding, altså hektar for hektar som kompensation for den inddragelse, der dér finder sted. Jeg tror, at det ville være klogt af os at tage disse problemer med i vores fremtidige overvejelser.

Jeg er meget glad for den positive tilslutning, der her er givet fra stort set alle sider. Jeg håber, at vi får et frugtbart udvalgsarbejde.

Dohrmann (FP):

Bare lige et enkelt spørgsmål til hr. Hovmand. Jeg vil gerne spørge hr. Hovmand, hvor store beløb ordføreren mener der skal anvendes til en sådan undersøgelse, som her foreslås. Jeg tror ikke, at det må undervurderes. For at man virkelig kan have noget at bygge videre på, så tror jeg, der skal anvendes betydeligt større beløb, end ordføreren

[Dohrmann.]

her giver udtryk for. Forslagsstillerne må absolut have en forestilling om det. Er det sådan, at man vil sætte en grænse, for det er vel forslagsstillerens mening, at hvis der virkelig skal indvindes noget land — det skulle undersøgelsen jo da gerne resultere i — så skulle det gerne være til en rimelig pris og helst til markedsprisen?

Ordføreren for forslagsstillerne (Hovmand)
(V):

Måtte jeg til hr. Dohrmann sige — det glemte jeg i mit indlæg før — at fremskridtspartiets argumentation og bemærkninger til venstre i hr. Dohrmanns første indlæg har jeg meget svært ved at forstå. Hr. Dohrmann siger, at venstre burde meddele sine repræsentanter i kommunalbestyrelser og amtsråd landet over, hvor værdifuldt det er at tage hensyn til den gode produktionsjord. Jeg vil gerne gøre hr. Dohrmann opmærksom på, at en sådan henstilling er aldeles overflødig. Jeg føler mig ganske overbevist om, at vores repræsentanter overalt er opmærksom på dette problem.

Jeg vil gerne have lov til at sige til hr. Dohrmann, at når han tilsyneladende er så interesseret i, at vi i høj grad tager hensyn til de formål, som jeg her har givet udtryk for, så undrer det mig såre, at fremskridtspartiet totalt har afvist den planlægning, som bl. a. er tilvejebragt igennem de nye planlægningslove. Her var fremskridtspartiet ikke hjemme. Her havde fremskridtspartiet virkelig mulighed for at få hånd i hanke med udviklingen med hensyn til forbruget af landbrugsjord, men da var fremskridtspartiet ikke hjemme.

(Kort bemærkning).

Dohrmann (FP):

Nu tror jeg nok, at hr. Hovmand vender tingene en gang på hovedet. Hvorfor vi var imod miljøloven, burde hr. Hovmand faktisk være klar over i dag, hvor man også ser, at landbruget ikke kan få lov til at udnytte dets ejendomme til de formål, man virkelig gerne vil, bl. a. på grund af miljøloven.

Hermed sluttede forhandlingen.

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til udvalget om fysisk planlægning. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om ferie [af Jørgen Jensen og Knud Jespersen].

(Lovforslag nr. 212. Fremsat 10/2 76).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Arbejdsministeren (Erling Dinesen):

Det foreliggende lovforslag går ud på en forlængelse af ferien fra 24 til 30 dage, hvoraf de 24 dage skal lægges samlet i ferieperioden. Feriegodtgørelsen foreslås samtidig forhøjet fra 9½ til 15 pct. Efter forslaget skal ret til ferie også kunne optjenes på grundlag af fravær ved sygdom, barsel og arbejdsløshed, hvor der udbetales dagpenge. Videre foreslås det, at lønmodtagernes indflydelse på feriens placering skal øges. De særlige regler for feriens afholdelse inden for landbruget foreslås ophævet. Endelig foreslås reglerne for optjening af feriegodtgørelse ved sygdom og tilskadekomst ændret.

Må jeg mere generelt om forslaget sige, at vi jo her i landet normalt har haft det sådan, at spørgsmålet om feriens længde og feriegodtgørelsens størrelse først forhandlede mellem arbejdsmarkedets parter, hvorefter folketinget via ferieloven efterfølgende har fulgt disse forhandlingsresultater op. Denne holdning er vel særlig rimelig i en situation, hvor der foreslås så væsentlige ændringer, som der er tale om i forslaget, både med hensyn til forlængelse af ferien og den markante forhøjelse af feriegodtgørelsen.

Så vil jeg da gerne føje til, at det jo også er regeringens mål, når forudsætningerne er til stede, at nå frem til en forbedret ferielovgivning med det sigte at forbedre vilkårene for lønmodtagerne, således at de kan få længere ferie og en bedre feriegodtgørelse; eller måske foretrækker man i stedet en kortere arbejdsuge. Men også hvad dette valg angår, mener jeg, arbejdsmarkedets parter skal ind i billedet.

Når dette er sagt, må så yderligere føjes